

Page: 1

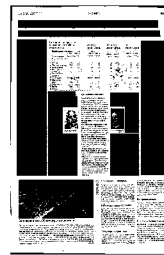
Reach: 223959

Country: SERBIA

Size: 808 cm2

1 / 4

Криминал се преселио у мање градове

Скоро половина од укупног броја кривичних дела у Србији догоди се у Београду, Новом Саду и Нишу.
– Стопа криминалитета у граду у Војводини скоро двоструко већа у односу на престоницу и град на Нишави

Да ли су Нови Сад и Ниш постали такозвана мека за криминалце па у том смислу „угрожавају” Београд, који је као најмногљуднији српски град и престоница по криминалу увек предњачио? Да ли учестали инциденти и тешка кривична дела, који су у протеклих годину дана у неколико наврата потресли јавност у Новом Саду и Нишу, само привидно чине да мислимо да су ови градови небезбедни или је то заиста тако?

Подаци МУП-а Србије о криминалу у прошлој години показују да се скоро 50 одсто од укупног броја кривичних дела на територији Србије догоди у Београду, Новом Саду и Нишу. Уколико се проценат броја становника Београда, Новог Сада и Ниша у односу на укупно становништво у Србији упореди с процентом учествовања ових градова у укупном српском криминалитету, закључује се да Нови Сад и те како предњачи по криминалу. Наиме, стопа криминалитета у овом граду је скоро двоструко већа у односу на Београд и Ниш, који су изједначени у том смислу.

Дакле, у Србији је у току прошле године забележено 113.205 кривичних дела укупно. Према подацима пописа из 2011. године, објављеним на сајту [Републичког завода за статистику](#), у Београду живи око 23 одсто (1.639.121) од укупног броја грађана Србије (7.120.666). У главном граду се догоди нешто више од 30 одсто или 33.458 кривичних дела.

У Новом Саду живи око 4,7 одсто (335.701) од укупног броја становништва у Србији, а у укупном криминалитету овај град учествује са више од 10 одсто или са 12.468 кривичних дела. У Нишу живи око 3,6 одсто (257.867) од укупног броја становништва у Србији и овај град у укупном криминалитету Србије учествује с око пет одсто или с 5.975 кривичних дела.

Статистику, нажалост, врло сликовито дочаравају све учесталији инциденти на улицама ових градова. У току прошле године, новинске ступце пунили су чланци о улличним пљачкама, нападима, ватреним окршајима, убиствима. Чинило се да нема краја „прангијању” завађених нарко и хулиганских група.

Новосадска јавност брујала је о насилним малолетницима, осумњиче-

нима за крађе и разбојништва, који иза себе имају по неколико десетина кривичних пријава. О алармантности проблема малолетничког криминала у Новом Саду сведочи податак да деца, дакле млађи од 14 година, који су кривично неодговорни, иза себе има-

ју већ на десетине кривичних дела.

Милош Вучевић, градоначелник Новог Сада, у мају прошле године, рекао је да овај град „није Бејрут” и да „ситуацију не треба представљати катастрофалном”. Неколико месеци касније, пошто се серија насиља и криминала у граду наставила, Новосађани су схватили да им нема друге до да сами нешто предузму. Како би надлежнима скренули пажњу на то да се не осећају безбедно у свом граду, у септембру прошле године одржали су протест „Падни мртв”, испред Градске куће, на централном тргу у овом граду.

Црна новосадска статистика наставила се и почетком ове године, после чега је и градоначелник променио мишљење. Он је прошлог уторка, на ванредној конференцији за новинаре, рекао да је незадовољан стањем безбедности у граду.

– Тражим од министра унутрашњих послова и начелника новосадске полиције да предузму све мере за спречавање насиља у граду, а уколико то не могу да учине, нека поднесу оставку. Не интересују ме статистички подаци – рекао је тада Вучевић.

Десетак дана раније, на конференцији за новинаре, говорећи о резултатима рада новосадске полиције, начелник Стеван Крстић је рекао да овај град није најнебезбеднији у Ср-

бији како је то представљено, али да не пориче да у граду има криминала и да се полиција труди да оствари што боље резултате. Крстић је, подсети-мо, у септембру прошле године именован на место начелника ПУ Нови Сад, после скоро четири године колико је обављао функцију вршиоца дужности.

Према подаци-

ма новосадске полиције, који су послати нашој редакцији прошле недеље, укупан број кривичних дела у овом граду је у току прошле године смањен (12.468) у односу на 2012. годину (12.715).

С друге стране, односно нешто јужније, у Нишу, пак, неколико година уназад чинило се да се није знало да ли су криминалци полицајци или полицајци криминалци. Осим такозване жандарм мафије, која дилује дрогу, уцењује, па и убија и о којој је небројено много новинских стубаца већ написано са све констатацијом да епилог једне од највећих афера које су потресале полицију још нисмо чули, проблем су наркокланови, од којих је један од најјачих „клан Ајковић”.

Ипак, како је у интервјуу за наш лист почетком године рекао Срђан Грекуловић, начелник ПУ Ниш, који је на чело полиције дошао у марту прошле године, „наркоклан Ајковић је разбијен, државни органи раде свој посао и ускоро ће се знати много више о деловању овог клана”.

Ни Ниш, показало се, није имун на малолетничку делинквенцију, о чему сведочи привођење, како је речено, најмлађег наркодилера у граду. Наиме, у новембру прошле године, док је покушавао да прода пакетиће марихуане у близини вртића, ухапшен је четрнаестогодишњи дечак.

Подаци нишке полиције достављени „Политици” показују да је у току прошле године у овом граду почињено 5.975 кривичних дела, што је за 2.033 више него у 2012. години.

Адвокат Божо Прелевић, некадашњи коминистар полиције, каже за „Политику” да на основу статистике МУП-а не може ништа да се утврди. Ипак, мишљења је да су Ниш и Нови Сад већ дуже време градови у којима полиција нема добре резултате. Суштина проблема, сматра Прелевић, јесу криминализација и политизација полиције, као и чињеница да је 90 одсто придошних људи у МУП-у завршило „крајње сумњиве факултете”.

– Ниш и Нови Сад су неколико година била без челног човека полиције, а проблем је што се у полицији кадрави смењују и доводе по партијској

линији. То су велики градови, а полиције нису дорасле тој количини криминала. Нови Сад је дуго запуштен у безбедносном смислу. У Нишу је почетком прошле године постављен начелник и од тада је ситуација нешто боља. Међутим, он сам не може много тога да уради јер је у овом граду лоша структура професионалаца у полицији, а проблематичан је и одред Жандармерије – оцењује Прелевић.

Криминолог Златко Николић, виши научни сарадник у Институту за криминолошка и социолошка истраживања, каже за „Политику” да је сасвим очекивано да Ниш и Нови Сад буду по броју криминалних преступа, од малолетника па до пунолетника,

испред Београда и Србије у просеку. Он, такође, разлог за то види у чињеници да су оба града дуже време била без начелника полицијских управа.

– Чини се као да је неко намерно оставио та два града без главе, односно првог човека полиције. Ипак, у Нишу као да се ситуација поправља доласком новог начелника прошле године. У последњих неколико месеци сведоци смо одређених резултата полиције у сузбијању криминала, као што су хапшење криминалаца у току извршења или непосредно после кривичних дела – оцењује Николић.

За разлику од Ниша, Николић, каже, не види такве помаке у Новом Саду.

Данијела Вукосављевић

Отимачина све више

Укупан криминал у Србији је у порасту, показује статистика МУП-а Србије. У прошлој години забележено је 113.205 кривичних дела, за 16.407 више него у претходној. У порасту су нарочито кривична дела општег криминала, међу којима и убиства, тешке крађе и разбојничке крађе. Наши саговорници наводе да је узрок овакве статистике тежак социјално-економски положај грађана Србије.

Божо Прелевић каже да се прибојава сценарија Тузле у Србији.

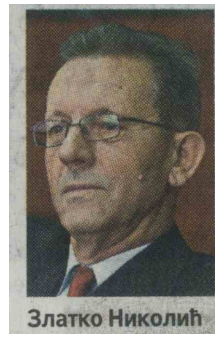
– Не могу да кажем да ме ситуација подсећа на деведесете, али оно што смо живели деведесетих година прошлог века није немогућ сценарио. Економско пропадање Србије ће све више имати одраз у отмицама ташни, бунди и накита на улици, обијању станова, крађе у киосцима, на пумпама – оцењује Прелевић.

Златко Николић каже да су све већа беда, озлојеђеност и одсуство емпатије узрок пораста ових кривичних дела.

– Краде се са споменика палим херојима, цео град остаје без комуникација због крађе каблова, да док једни спасавају завејане, други краду од њих. Имовински деликти су увек доминирали у структури кривичних дела, а њихов број ће се увек повећавати у кризним социјално-економским условима – тврди Николић.

Божо Прелевић

Златко Николић

Статистички преглед криминала у Србији 2012/2013.	Београд 2012/2013.		Нови Сад 2012/2013.		Ниш 2012/2013.			
	2012.	2013.	2012.	2013.	2012.	2013.		
Број кривичних дела								
Општи криминал	86.422	104.011	29.797	32.050	8.027	9.837	3.406	5.548
Структура кривичних дела:								
▶ Убиство	58	75	8	21	2	2	5	4
▶ Убиство у покушају	157	178	55	51	10	8	5	14
▶ Тешко убиство	46	55	11	13	4	3	3	3
▶ Тешко убиство у покушају	44	42	12	11	9	3	2	2
▶ Тешка телесна повреда	/	/	/	/	99	60	/	/
▶ Тешка крађа	25.741	31.656	10.460	10.451	/	/	865	1.836
▶ Разбојничка крађа	135	191	70	99	/	/	7	6
▶ Разбојништво	3.678	3.644	2.010	1.813	605	555	92	118
▶ Изнуда	264	189	103	50	11	15	29	20
▶ Отмица	11	9	3	5	/	/	1	/